

MATEŘSKÁ ŠKOLA, Praha 3
nám. Jiřího z Lobkovic 23/119
130 00 Praha 3

e-mail: mslobkovic@volny.cz
IČO: 65 99 31 10

PROJEKT

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ NA ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

S názvem:

„Vítek se učí chránit přírodu“

Zpracovala:
Bc. Tereza Benešová, DiS.
výhradně pro účely MŠ nám. Jiřího z Lobkovic 23/119

SEZNÁMENÍ S PROJEKTEM

Téma: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Klíčová slova: třídění, ochrana životního prostředí, šetření přírody, recyklace, les, rybník, hmyz, rostliny

Forma realizace (délka projektu): 5 dní

Časové rozvržení: celý týden, každý den (od pondělí do pátku)

Dílčí vzdělávací cíle, účel projektu:

→ *Dítě a svět:* vzbudit u dětí zájem o přírodu, o procesy a zákonitosti, které v přírodě probíhají, budovat v dětech zodpovědnost, samostatnost; vytvořit u dětí úctu k životu ve všech jeho formách; vést děti k lásce a ohleduplnosti k přírodě a k sobě navzájem; osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o životní prostředí; znát význam životního prostředí pro člověka; umožňovat dětem aktivně se podílet na jeho zlepšení; dbát o pořádek; třídit odpad; starat se o rostliny a živočichy; umět rozlišovat faktory, které na životní prostředí působí kladně a naopak

Cílová skupina: 3-6 let, heterogenní třída

Místo a prostředí konání: třída, školní zahrada, okolí rybníku, les, okolí MŠ

Rozvíjené KK:

→ *Kompetence k učení:* soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.

→ *Komunikativní kompetence:* ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

→ *Sociální a personální kompetence:* samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Rizika:

→ *Dítě a svět:* nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho děti a řádu; nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné nebo žádné odpovědi na otázky dětí; nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy; jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňování prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané s nadbytkem hraček.

PROGRAM PROJEKTU

1. DEN:

A) Název činnost: VYCHÁZKA K RYBNÍKU, POZOROVÁNÍ OKOLÍ

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Dítě si všímá změn v okolí rybníka
- Dítě pozoruje živou přírodu
- Dítě chápe, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Dítě si je vědomo, jak ono samo může pomoci k ochraně přírodě
- Dítě naslouchá druhým, vyjadřuje své názory a nápady

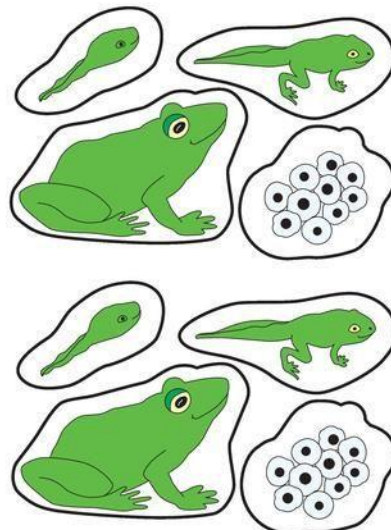
Motivace: *V rybníce a jeho okolí žije spousta živočichů, myslíš, že se jim zde spokojeně žije? Započneme tímto náš týdenní projekt, zaměřený na ochranu přírody.*

Čas: 2 hod

Pomůcky a potřeby: žádné

Popis průběhu dané aktivity: S dětmi si všimneme okolí rybníka a snažíme se, aby přišly samy na to, zda je okolí rybníka čisté a uklizené. Společně si řekneme, jaké živočichy zde můžeme najít, kdo tu žije, pokusíme se nějaké najít a opatrně pozorovat atd. Přijdeme společně na to, zdali je místo okolo rybníka uklizené a pokud ne, jak to napravit, co dělat. Jak děti samy mohou pomoci chránit přírodu (např. že nevyhazujeme odpadky do vody apod.)

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Děti by si měly uvědomit, že musíme přírodu chránit, co bychom neměli dělat a jak ony samy a čím mohou přírodě pomoci. Děti by měly mít dostatek prostoru na vyjádření svých poznatků a názorů k tomu tématu formou diskuse.

B) Název činnosti: VÝROBA „BATERKOŽROUTA A VÍČKOŽROUTA“

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě si uvědomí, že přírodu je třeba chránit i tímto způsobem
- Dítě pochopí, čím přírodu zatěžujeme
- Dítě pracuje ve skupině, spolupracuje s ostatními, umí se shodnout
- Dítě bere ohled na druhé, respektuje názory druhých
- Dítě si je vědomo, jak ono samo může pomoci k ochraně přírodě
- Dítě vyjmenuje co do přírody nepatří

Motivace: Společně si vyrobíme příšerky „Baterkožrouta“ a „Víčkožrouta“, které pak umístíme na chodbu, kam mohou všichni (rodiče, zaměstnanci MŠ, ...) dávat použité baterie a plastová víčka (Až budou nádoby plné, speciální firma si baterie a víčka odveze). S dětmi si vysvětlíme, že baterie a víčka velmi zatěžují přírodu, a naopak naše příšerky je mají rády. Naučíme se také *tuto motivační básničku*:

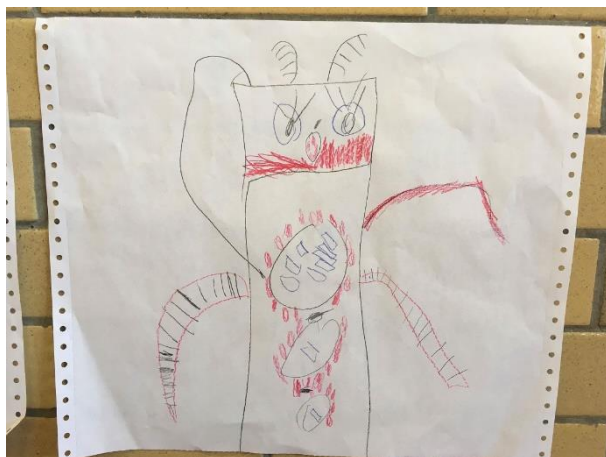
*Milé děti, to mám hlad,
víte co mám nejvíc rád?
Do břicha mi dejte jen
baterky každý den!
Ty já si s chutí dám,
moc si na nich pochutnám!
Když se najím, nemůžu se ani hnout,
jsem totiž školičkový Baterkožrout.*

Čas: 1,5 hod.

Pomůcky a potřeby: dvě větší papírové krabice, fixy, krepový papír, lepidlo, nůžky

Popis průběhu dané aktivity: Děti budou pracovat ve dvou skupinách v týmu, jedna bude vyrábět „Víčkožrouta“ a druhá „Baterkožrouta“. Zároveň se učí pracovat ve skupině. Děti krabice vymalují dle své představivosti, ozdobí je, udělají jim obličej. Hotové příšerky dáme na viditelné místo např. na chodbu v MŠ.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): S dětmi si uděláme na závěr krátkou reflexi, proč jsme příšerky vyrobili, a jaký mají pro přírodu účel a význam. Děti si uvědomí, že i tímto přírodu chráníme a také se domluvíme, aby spolu s rodiči přinesli do školky víčka a použité baterie, jako krmení pro naše příšerky.

2. DEN

A) Název činnost: TŘÍDÍME ODPAD

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě chápe smysl třídění odpadu
- Dítě pozná, jaká barva kontejneru je na plast, sklo a papír
- Dítě samo vyjádří poznatky k tomuto tématu
- Dítě správně určí, jaké předměty patří do jednotlivého barevného kontejneru

Motivace: Nejprve se děti zeptáme, zda vědí, k čemu tyto kontejnery slouží a zda se s nimi už někdy setkali (ukážeme jim je názorně na obrázku). Zjistíme také, jestli doma třídí někdo odpad. Vydáme se na procházku do okolí školky hledat kontejnery na tříděný odpad.

Čas: 1,5 hod.

Pomůcky a potřeby: barevné papíry (modrý, zelený, žlutý, černý), nůžky, lepidlo

Popis průběhu dané aktivity: Nejprve děti seznámíme se smyslem a důvodem třídění odpadu. Řekneme si, jaký přínos toto třídění pro přírodu má. Také dětem vysvětlíme, na co jednotlivé kontejnery jsou a jaké předměty do nich patří a proč. Každé dítě si pak na barevné papíry nakreslí své jednotlivé kontejnery, které si v zápětí vystříhne. Paní učitelka si připraví pro děti kartičky různých předmětů (např. krabice od mléka, pet lahev, skleněná sklenice atd.). Děti se je pak pokusí správně umístit do jednotlivých kontejnerů.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Paní učitelka a děti si společně zdůvodní, proč jsme předměty umístili právě do tohoto kontejneru, případné nejasnosti opravíme a předměty pak nalepíme do jednotlivých kontejnerů. Hotové výtvary si pověsíme na nástěnku v chodbě. Měli bychom si také zopakovat přínosy třídění odpadu.

B) Název činnosti: KONTEJNERY – POHYBOVÁ HRA

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě rozezná barvy
- Dítě reaguje na pokyny paní učitelky
- Dítě chápe souvislost mezi barvou a tříděním odpadu

Motivace: Zahrajeme si spolu na barevné kontejnery, které máme blízko školy a které jsme si společně vyrobili!

Čas: 15–20 min

Pomůcky a potřeby: barevný krepový papír (nastříhaný na proužky), barevné kostičky, kroužky.

Popis průběhu dané aktivity: Paní učitelka rozdá dětem kroužky nebo barevný krepový papír (v barvách kontejnerů, modrý, zelený, žlutý). Každá „barva“ má svůj domeček. Děti se střídají. Nejdříve běhají modří, potom zelení a přidají se žlutí. Modří se schovají do domečku, běhají zelení a žlutí atd. Pokud by dětem hra šla, může paní učitelka ztížit pravidla. Místo barvy bude říkat „plast, papír, sklo“.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Děti si zopakují barvy a upevní si, kam, co patří. Papír do modrého kontejneru, plast do žlutého, sklo do zeleného.

3. DEN

A) Název činnosti: HAJNÝ JE LESA PÁN! – NÁCVIK PÍSNĚ

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě se naučí text písně
- Dítě zpívá a tančí dle hudby
- Dítě reaguje na pokyny paní učitelky
- Dítě nacvičí krátkou taneční sestavu/scénku

Motivace: Zeptáme se dětí, zda vědí, kdo je to hajný, zda se s ním někdy setkali. Naučíme se písničku z filmu „Ať žijí duchové“ - „Hajný je lesa pán“. Pokud je to možné - můžeme si pustit i krátké video – písničku/scénku přímo z filmu.

Čas: 1-2 hod.

Pomůcky a potřeby: hudba – píseň „Hajný je lesa pán“.

Popis průběhu dané aktivity: Nejprve si vysvětlíme text, který se naučíme a povíme si o čem píseň je. Následně přidáme pohyb a hudbu. Uděláme krátkou taneční sestavu/scénku.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Děti se seznámí s tím, kdo je to hajný. Naučí se krátkou sestavu, společně s písní „Hajný je lesa pán“. Zhodnotíme si, proč je hajný pro les důležitý a jakou roli zastává.

B) Název činnosti: NÁVŠTĚVA LESA S VÝKLADEM PANA HAJNÉHO

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě se dozví poznatky o životě v lese
- Dítě poslouchá výklad a odpovídá vhodně na otázky
- Dítě reaguje na pokyny, ptá se pana hajného na dění kolem lesa
- Dítě ví, co můžeme v lese najít a co naopak ne
- Dítě chápe, jaké chování v lese je nutné dodržovat

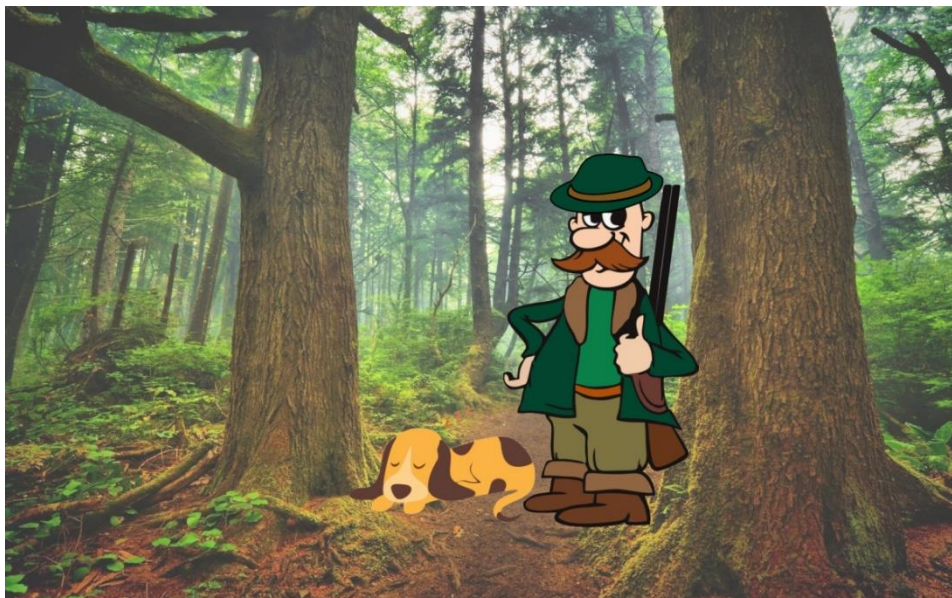
Motivace: Zopakujeme si, co jsme se dozvěděli o tom, kdo je to pan hajný. Zeptáme se dětí, zda by chtěli vidět opravdového pana hajného, který by nás provedl po lesa. S sebou na výlet vezmeme suché pečivo (děti mohou přinést i z domova) pro lesní zvířátka.

Čas: polodenní výlet

Pomůcky a potřeby: suché pečivo pro lesní zvěř

Popis průběhu dané aktivity: Čeká nás prohlídka lesa s panem hajným, který les dobře zná a poví nám, jaká zvířátka, rostliny a stromy v lese můžeme najít. Také nám poví, co v lese neděláme (např. nerozděláváme oheň, neodhazujeme odpadky, netrháme a neničíme rostliny, nekřičíme apod.) Děti jsou do výkladu aktivně zapojovány a tázány. Na závěr necháme v krmelci pro zvířata potravu, kterou jsme jim přinesli.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Dětem je přiblížen život v lese, dozví se přímo od pana hajného, vše důležité o lese. Odpovídají na otázky pana hajného, aktivně se ptají na to, co je zajímavé.

C) Název činnosti: STAVĚNÍ LESNÍCH DOMEČKŮ

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě vytváří výtvary z lesních přírodnin
- Dítě dokáže poznat jednoduché rostliny v lese
- Dítě vyvine úsilí na stavění domečků
- Dítě se záměrně soustředí na činnost

Motivace: V lese také jistě žijí malý kouzelní skřítky! Co jim takhle postavit malé domečky?

Čas: cca 30 min

Pomůcky a potřeby: klacíky, mech, a další lesní přírodniny

Popis průběhu dané aktivity: Děti staví lesní domečky pro kouzelné skřítky z přírodnin, které najdou, avšak nic v lese netrhají ani neničí.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Na závěr se podíváme na jednotlivé lesní domečky dětí, oceníme kreativitu a nápaditost každého.

4. DEN

A) Název činnosti: CO NEPATŘÍ DO LESA?

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě chápe lesní systém
- Dítě dokáže říct co do lesa patří
- Dítě vyjmenuje co do lesa nepatří
- Dítě ví, jak se vhodně chováme v lese
- Dítě řekne, jaké lidské chování lesu škodí

Motivace: Vzpomeneme si na včerejší návštěvu lesa a výklad pana hajného. Snažíme se určit, co do lesa patří a co ne – co mu škodí. Řekneme si, jak můžeme les chránit my sami.

Čas: 1 hod

Pomůcky a potřeby: pastelky, fixy, papír; pracovní list

Popis průběhu dané aktivity: Děti namalují na papír vše, co si myslí, že patří přirozeně do lesa (zvířata, houby, rostliny, stromy atd.)

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Paní učitelka si s dětmi po dokončení aktivity sedne do kroužku a pokládá jim otázky – co podle nich patří do lesa či nikoliv. Podívají se společně na obrázky dětí. Ty mají prostor vyjádřit se k tomu, co namalovaly a zdůvodnit tak své výtvary.

B) Název činnosti: POZORUJEME HMYZ

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě rozvíjí smyslové vnímání
- Dítě se nerušeně, záměrně soustředí, pozoruje a zkoumá hmyz
- Dítě pozoruje pomůckami živou přírodu
- Dítě vyjadřuje své dojmy a prožitky pomocí všech smyslů

Motivace: V lese také jistě žije spousta broučků! Co jít ale prozkoumat i naši zahradu, jestli přímo u naší školky také nějaké najdeme? Naučíme se písničku „*Probudil se malý brouček ze spaní...*“, abychom broučky přivolali.

Čas: 1–2 hod

Pomůcky a potřeby: lupa, zvětšovací skla, nádobka.

Popis průběhu dané aktivity: Děti mají na školkové zahradě za úkol hledat a pozorovat pod lupou hmyz. Nejčastěji zřejmě najdou pavoučky, mravence a berušky. Získají tak poznatky např. o tom, kolik mají noh, zda vidí oči, tykadla apod.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Ve třídě následuje společné shrnutí, kdo co viděl, jak se dětem aktivita líbila, co nového se dozvěděli, jaký hmyz jsme viděli. Můžeme si pro lepší představu ukázat jednotlivé broučky na obrázku a porovnat je s těmi, které jsme zkoumali. Zdůrazníme, že pokud v přírodě najdeme zvířátka, nesaháme na ně, ani jim neubližujeme. Děti mohou povídat o tom, jaká zvířata v přírodě již viděla.

5. DEN

A) Název činnosti: „KLUBE SE KVĚTINA“ – RANNÍ ROZCVIČKA (CVIČENÍ)

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě rozvíjí svou prostorovou orientaci a základní pohybové dovednosti
- Dítě se protahuje a posiluje svaly
- Dítě si uvědomí, že každá rostlina roste a má svůj vývoj, stejně jako lidé
- Dítě pochopí, že vše v přírodě má svůj řád

Motivace: Představíme si, že jsme nejdříve malé semínko a později se z nás stane kytička, která se snaží prorazit se z půdy na světlo.

Čas: 30 min

Pomůcky a potřeby: nic

Popis průběhu dané aktivity: Vykopeme si jamku, do které zasejeme semínko. Proměníme se v to semínko a pomalu se z nás klube květina. Schoulíme se do malého klubíčka na zádech → vytáhneme jednu nohu, druhou → pomalu vzpažujeme ruce (semínko zapouští kořeny) → z dřepu předklon a pomalu se postavíme (květinka se klube na povrch → vzpažíme poníž (rostou jí i lístečky) → výpon (natahujeme se za sluníčkem) a vyrosteme.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Děti si pomalu protahují celé tělo, zlepšují své pohybové dovednosti. Na závěr se můžeme s dětmi zamyslet jakou práci dá malému semínku rostlinky, než se dostane skrze půdu za sluníčkem. Můžeme se také děti zeptat, jak jim byla aktivita příjemná.

B) Název činnosti: ZASAĎ SI SVOU ROSTLINKU

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě chápe, že vše v přírodě má svůj život
- Dítě rozumí tomu, jak se starat o živou rostlinku
- Dítě si uvědomí, že bez pomoci (světla, vody, vzduchu) by rostlinka nevyrostla
- Dítě si je vědomo své zodpovědnosti a starání se o rostlinku

Motivace: Navážeme na předchozí cvičení, kdy jsme si mohli zkusit, jak taková rostlina roste. Nyní si pojdme zasadit vlastní, o kterou se budeme starat a uvidíme, jak se z malého semínka časem promění v krásnou rostlinku!

Čas: 1-2 hod

Pomůcky a potřeby: jakákoliv semínka rostlinky (osení, hrách, fazole, ...), vata, voda, miska či skleněná nádobka

Popis průběhu dané aktivity: Každé dítě bude mít mističku a kus vaty. Vatu děti dají do mističky a zalijí vodou tak, aby vata byla celá mokrá. Na závěr rovnoměrně posypou semínka.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Následující týden mají děti možnost pozorovat, jak semínka klíčí, proto bychom měli mističky vystavit na místo, kde k nim budou mít přístup. Nezapomeneme si říct, že i o semínka se musíme starat. Je důležité, aby vata byla stále vlhká, ale zároveň aby semínka neplavala. Proto každý den, například v ranním kruhu určíme 2–3 děti, které ten den budou semínka hlídat. Děti tak každý den mohou postupně sledovat, jak jim jejich vlastní rostlinka pomalu vyrůstá.

C) Název činnosti: ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ FORMOU DISKUSE A PRACOVNÍ LIST

Konkretizované očekávané výstupy, záměry:

- Dítě má povědomí o tom, co přírodu ohrožuje
- Dítě si osvojí správné návyky k ochraně přírodě
- Dítě smysluplně vyjadřuje své názory a poznatky k tématu
- Dítě respektuje a naslouchá druhým
- Dítě mluví souvisle ve větách
- Dítě má úctu k životu ve všech jeho podobách
- Dítě si uvědomí, že o přírodu je třeba pečovat

Motivace: Shrnutí celého projektového týdne. Co jsme se naučili a dozvěděli nového?

Čas: 1,5-2 hod

Pomůcky a potřeby: pracovní list – viz příloha

Popis průběhu dané aktivity: Jedná se o společné zhodnocení projektu v komunikačním kruhu. Projdeme si jednotlivé oblasti a části aktivit za celý týden, každý den podrobněji rozebereme – co jsme se nového dozvěděli, jak můžeme přírodě pomoci, co děláme a co naopak ne. Děti mohou přispívat svými nápady – jak šetřit přírodu i doma apod. Na závěr si uděláme pracovní list, který následně zkontrolujeme.

Vyhodnocení (reflexe, evaluace dílčí činnosti): Co se dětem nejvíce líbilo z celého týdne? Co zajímavého se dozvěděly? Co si budou pamatovat? Jak mohou a budou ony samy přírodu chránit?

PŘÍLOHY PROJEKTU

Živočichové v rybníku a jeho okolí

ŽIVOČICHOVÉ ŽIJÍCÍ U RYBNÍKA A V RYBNÍCE

* **obratlovci**

* **ryby**

* kapr

* lín

* štika

* amur

* okoun

* cejn

* plotice

* sumec

* candát

amur bílý

plotice

* **obojživelníci**

mlok

skokan

ropucha

rosnička

čolek

čolek

ropucha

Voda a život kolem ní

1. Poznáš, kdo z moře se připleti do rybníka, kam nepatří? Zakroužkuj zvířátka, která žijí v rybníku:

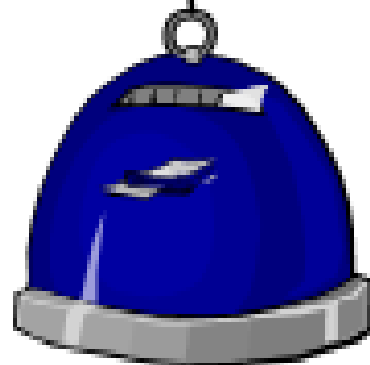
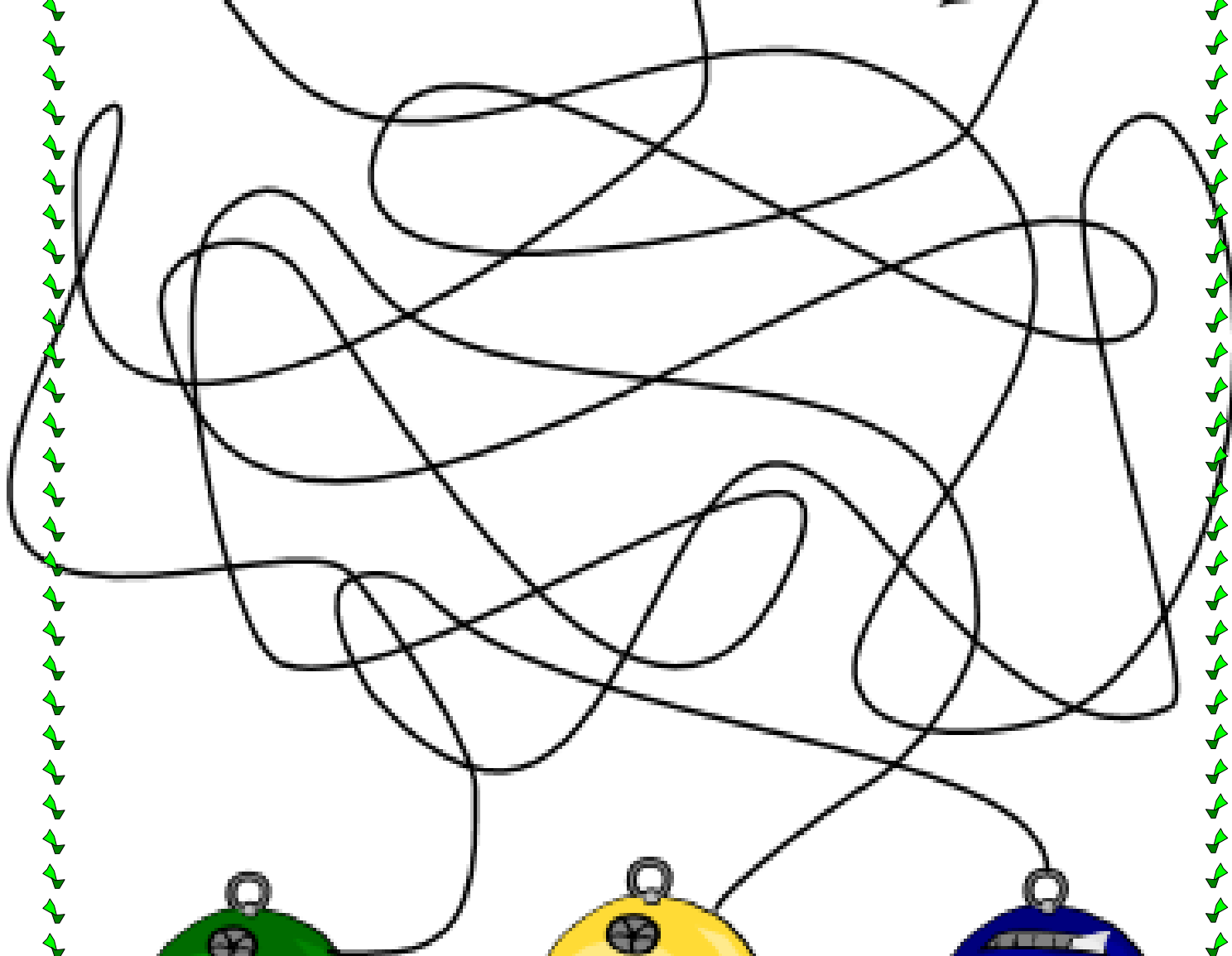

2. Kdo žije ve vodě v rybníku a kdo na louce? Spoj čarou zvíře s místem, kde žije:

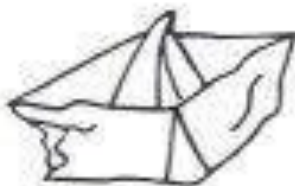
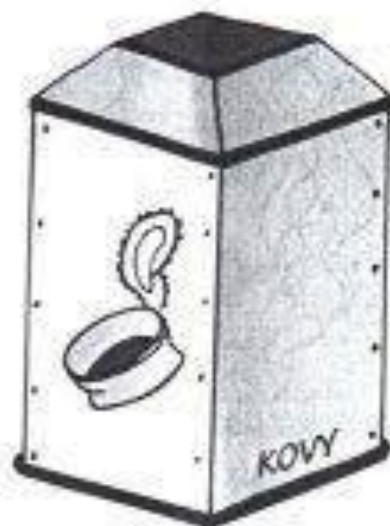

TRÍDÍME ODPAD

Víte, do kterého kontejneru patří plasty? A do kterého sklo nebo papír? Čáry vám pomůžou najít pro odpadky ten správný kontejner.

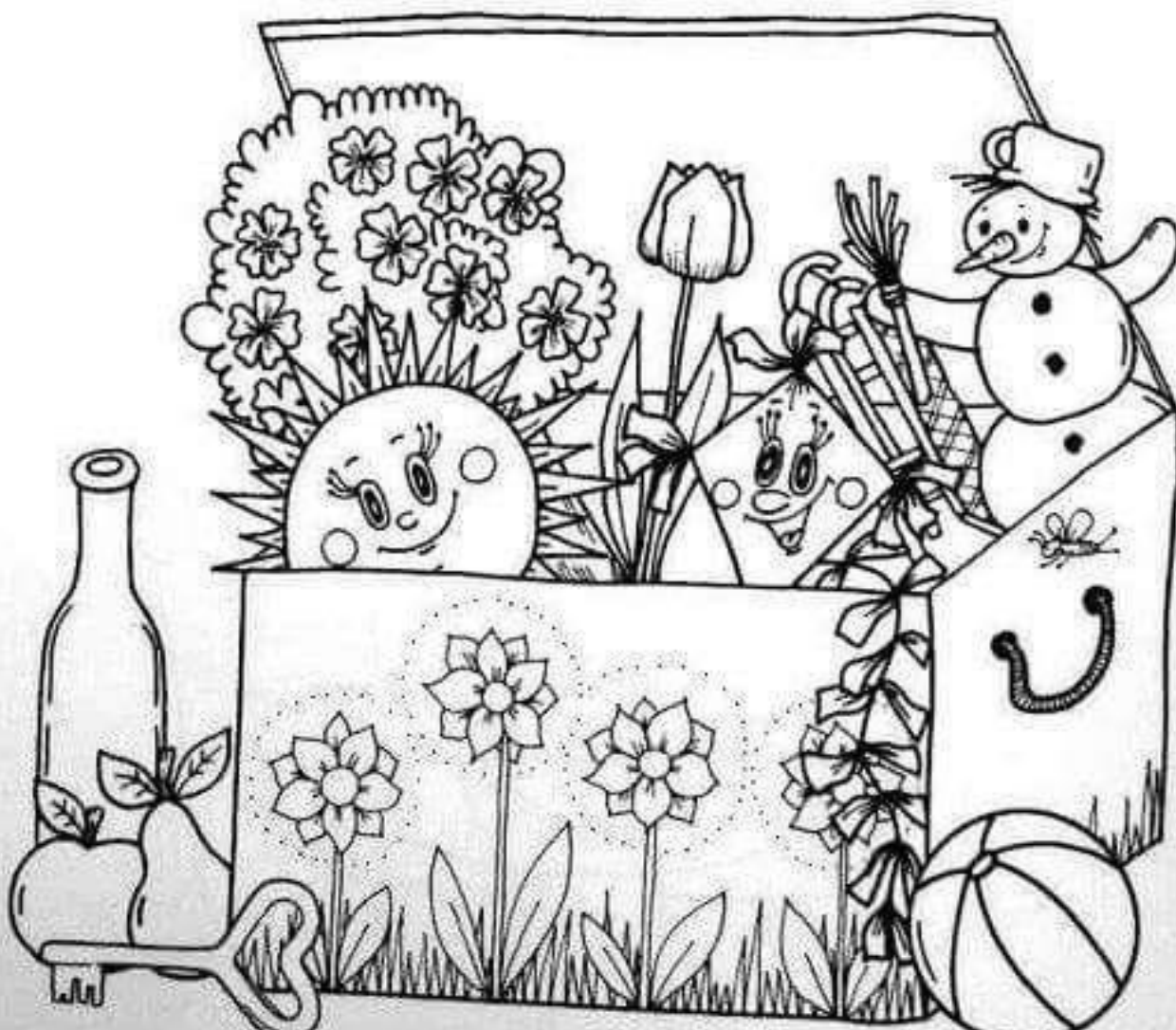

ČISTĚ DOMA, ČISTĚ VENKU

* Nejdříve vyhledej a pojmenuj odpadky (nepotřebné nebo poškozené věci) a potom je čarou přiveď ke správným kontejnerům. Považuj spolu s dospělými doma a ve škole, jak by jste mohli ještě lépe třídit odpadky. Proč je to důležité? Co se děje s papírem do sběru dále? Jak se dá setřít papírem.

Z ČEHO JSOU VĚCI?

BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ V LESE

Jak se máme chovat v lese, aby se nám nic nestalo a bylo tam všem příjemně?

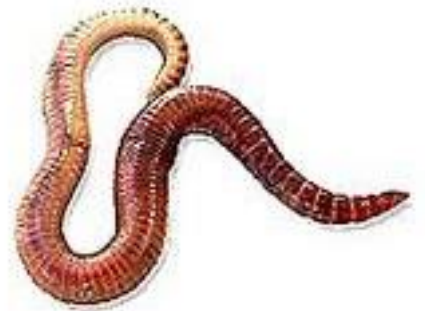

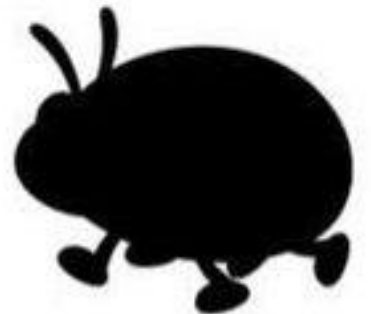
KuliFerda s Filutkou sbírali v lese různé plodiny. Poznáš, co našli? Zkus spočítat, kolik plodin našli dohromady, a správný počet zakresli tečkami do rámečků.

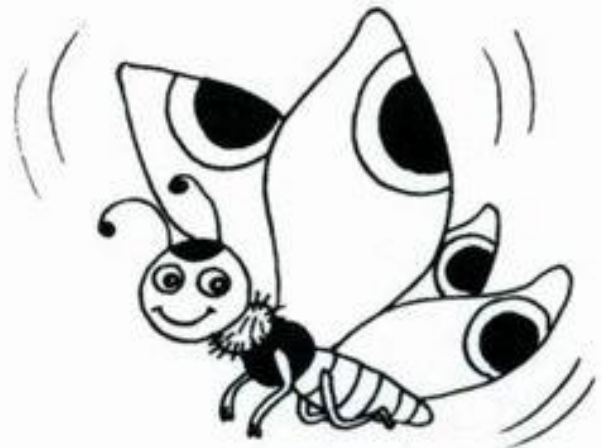
--	--	--	--

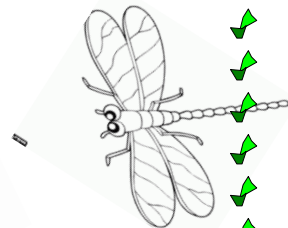
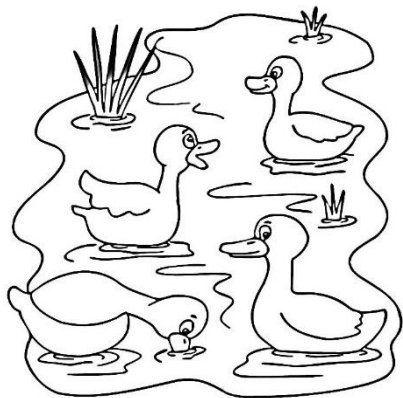
55. Ahoj motýlku!

ZÁVĚREČNÝ PRACOVNÍ LIST

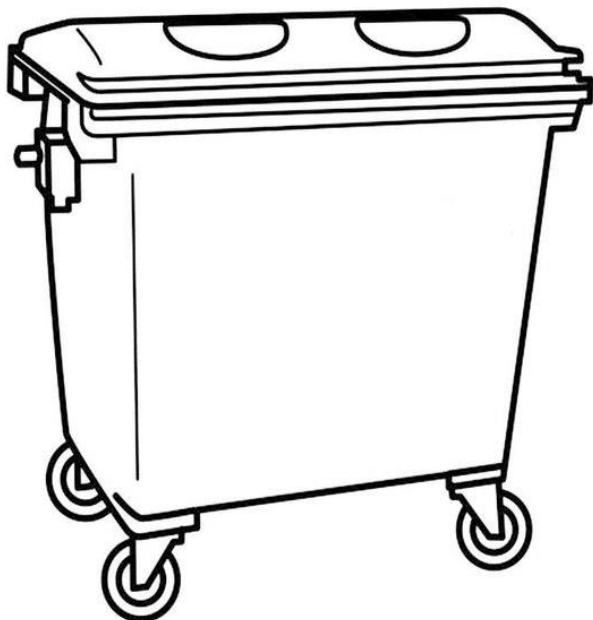
1) Znečištění vody

Zakroužkuj, co **NEPATŘÍ** do rybníka:

2) Třídění odpadu

Vybarvi vlastní kontejner
a pojmenuj ho – na co slouží:

3) Lesní zvířátka

Vybarvi, kdo žije v lese:

